

PÄÄKIRJOITUS

Kenen kirkko?

”Höödu Birger (Wegelius), vems je tjyrtjon, tiin elo vään?”

”Kenen kirkko? Sinun vai meidän?” Kerrotaan Vöyrin kirkkoherrasta Birger Wegeliuksesta (1822–1890), että hän ei halunnut päästä evankelisia kirkkoon pitämään evankelisten juhlaa. Talonpojat suuttuivat ja kysyivät: ”Kuule Birger, kenen kirkko on? Sinunko vai meidän?”

Kysymys kuvastaa silloisia vastakkainasetteluja. Papisto suhtautui joskus empiivästi maallikkoliikkeisiin. Kaiken piti tapahtua kirkkoherran ehdoilla. Ja piispojen.

Kysymys on nytkin hyvin ajankohtainen. Kenen kirkko on? Onko kirkkomme piispojen kirkko? Onko kirkko piispojen, kirkkoherrojen, kappalaisten, pappien, työntekijöiden tai luottamushenkilöiden kirkko? Onko se ”sinun” vai ”meidän”?

Tähän on tietysti ensin vastattava, että kirkko on Kristuksen. Suomen kielen sana kirkko tulee kreikan kielen sanasta *kyriake* ja tarkoittaa *Herralle kuuluvaa*. Kirkon jäsenet ovat muista erotettu erityinen joukko, armahdettujen joukko. Kirkko ei ole sinun tai minun, vaan Herran, Herralle kuuluva.

Uudessa testamentissa puhutaan ”eklesiaista”. Sana *ekklesia* tarkoittaa ”erilleen kutsuttua joukkoa”, kirkkoa (kokonaiskirkkoa) ja seurakuntaa (paikalliseurakuntaa).

Sanalla kirkko on monta merkitystä: kirkko on Kristuksen kirkko (uskontunnustuksessa: pyhä yhteinen seurakunta, kirkko), kirkkorakennus (esim. tuomiokirkko) tai uskontokunta (Suomen ev.lut. kirkko, Ortodoksinen kirkko). Mutta kirkolla tarkoitetaan myös sekä kokonaiskirkkoa että paikalliskirkkoa eli seurakuntaa.

Kenen kirkko? Siihen kysymykseen voidaan vastata myös ”seurakunnan jäsenen kirkko”. Kirkko, joko kirkkorakennus tai seurakunta, ei ole vain muutamien jäsentensä kirkko, vaan ”meidän kirkkomme”. Piispoille ja papeille, ennen kaikkea kirkkoherralle, on annettu vastuullinen tehtävä. Heidän pitää huolehtia Herran laumasta. Heidän pitää konkreettisesti hoitaa myös seurakunnan kirkkorakennusta, niin että seurakunta voi siinä kokoontua, rukoilla ja ylistää Herraa.

Nyt on kuitenkin käynyt niin, että jotkut kirkon jäsenet, piispat, papit ja jotkut muut ovat sitä mieltä, että kirkko ei kuulu sen kaikille jäsenille. Jotkut jäsenet eivät saakaan ajatella kirkosta, että se on meidän. Pitääkin ajatella, että se on teidän ja että saamme olla mukana, jos te hyväksytte meidät.

Tilanne on kieltämättä vaikea. En halua millään tavalla kehottaa kapinaan. Mutta katson, että seurakunnan jäsenten tulee nyt vaatia itselleen elintilaa, eli sille kuuluvaa tilaa kirkostamme.

Kun Herramme kuuluisassa ”pastoraalitutkinnossaan” kysyi Pietarilta: ”Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua?”, Pietari vastasi: ”Rakastan, Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Teksti kertoo oikean paimenen mielestä ja ominaisuudesta: Kristus on hänelle rakas. Kristus antaa Pietarille tehtävän: ”Kaitse minun lampaitani.” (Joh. 21:16). Huomaa, että Jeesus ei sano: ”Kaitse lampaitasi!”, vaan ”kaitse *minun* lampaitani.”

En halunnut kirkkoherrana ollessani koskaan puhua ”minun seurakunnastani” (paitsi merkityksessä seurakunta, johon kuulun). Korvissani soivat Jeesuksen sanat: ”Kaitse minun lampaitani.” Muistin myös Jeesuksen sanat ”ja joka ei yhdessä minun kanssani kokoa, se hajottaa” (Matt. 12:30), vaikka valitettavan usein en elänyt-kään noiden sanojen mukaisesti.

Pappi tai piispa ei oikeastaan voi sanoa: kaitsen lampaitani. Kirkko ei olen hänen,

vaan Kristuksen. Kirkko on myös seurakunnan jäsenten kirkko.

Katson, että nykyisessä kirkollisessa tilanteessa tarvittaisiin kirkon jäsenten esiinmarssia. ”Kirkko on meidän”, eikä sinun. ”Sinä” olet jo mukana, kun sanomme ”meidän”. Seurakunnan jäsenyys, seurakunnan ”me” lähtee siitä, että meidät on kastettu Kristukseen ja että me uskomme Häneen, koska ”meidän kirkkomme” perustana ja lähtökohtana on Kristuksen kirkko. Kristus on kirkon, seurakunnan pää. Hänelle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Se on Matteuksen evankeliumin jakeissa 28:18–20 myös kirkon jäsenyyden lähtökohta ja tunnustus.

31.3.2008

Henrik Perret

Kuva: Sinikka Ahvenainen